

EĞLENCİLİ BİLİM

Mucizevi Örtü

TOPRAK

HÜSEYİN TOY

GENÇ HAYAT

HÜSEYİN TOY

Merhaba gençler!

Ben de sizin gibi okulun açık olduğu günlerde okula giden, okulun tatil olduğu günlerde ise okuyan, araştıran, gezen ve birazcık da yazan birisiyim. Okul hayatım başlayalı tam otuz yıl oldu! Evet evet, otuz yıldan bu yana okula gidiyorum. Aslına bakarsanız tam olarak öğrenci de sayılmam. Otuz yıldır okula giden bir öğrenci olamaz bence de...

Önceleri öğrenci olarak gittiğim okula, şimdileri ise öğretmen olarak gidiyorum. Öğretmenim ben! En büyük hobim ise, araştırdığım bilgilerin içine bir tutam öykü, bolca mizah katarak öğrencilerime anlatmak. Öğrencilerimin yoğun isteği üzerine bildiklerimi size de anlatmak için kolları sıvadım, aldım kalemi elime...

Biraz ben yazdım, biraz Gogul Amca yazdı. Ortaya böyle bir kitap serisi çıktı. Ben biraz dinlenmek istedim fakat Gogul Amca hâlen yazmaya devam ediyor.

İÇİNDEKİLER

Mucizevi Örtü Toprak	7
Toprak	13
<i>Ben Kimim? Anlatsam Roman Olur!</i>	14
Karalar: Ana Karalar - Baba Karalar	24
“En”leriyle İlginç Kıtalar	27
1- <i>Asya Kıtası:</i>	27
2- <i>Sımsıcak Kıta: Afrika</i>	31
3- <i>Yanı Başımızda Bir Kıta: Avrupa Kıtası</i>	33
4- <i>Kuzey Amerika Kıtası</i>	35
5- <i>Güney Amerika Kıtası</i>	35
6- <i>Buz Gibi Ana Kara: Antarktika</i>	37
7- <i>Avustralya / Okyanusya Kıtası</i>	40
Tabaka Tabaka Elmamız	45
Derinlerden Gelen Kıpırtı: Depremler	50
<i>Şu Japonlar.....</i>	50
<i>Peki, Nedir Bu Depremler?</i>	53
Yanar Söner Dağlar: Volkanlar	56
<i>Yanmaz Dağlar</i>	61
Ada Sahillerinde Yüzüyorum	66
<i>Eksik Ada</i>	69
Toprak Altındaki Gizemli Hazine: Madenler	70
<i>İçimizdeki Madenler</i>	73
<i>MTA: Maden Tetkik ve Arama</i>	75
Yer Üstü Madenleri: Ormanlar	77
<i>Orman Nedir?</i>	73
<i>Ülkemiz Ormanları</i>	85

<i>Toprak Dede ile Yaprak Dede</i>	86
<i>Enteresan Ağaçlar</i>	89
Kum Okyanusları: Çöller	91
<i>Antarktika</i>	91
<i>Çöllerin Gemileri</i>	94
<i>Çöllerde Konser Var!</i>	98
"En"lerle Dünyamız	100
Dünyamızın Yedi Harikası	103
<i>Harikalar Diyarı Ülkemiz</i>	105
<i>Perili Bacalar: Peri Bacaları</i>	108
<i>Manavgat Şelalesi</i>	109
<i>Pamuk Gibi Kale: Pamukkale</i>	110
<i>En Cansız Deniz: Ölüdeniz</i>	112
Topraktan Mektup Var!	114
Toprağın Şifresinden Başarının Şifresine	119

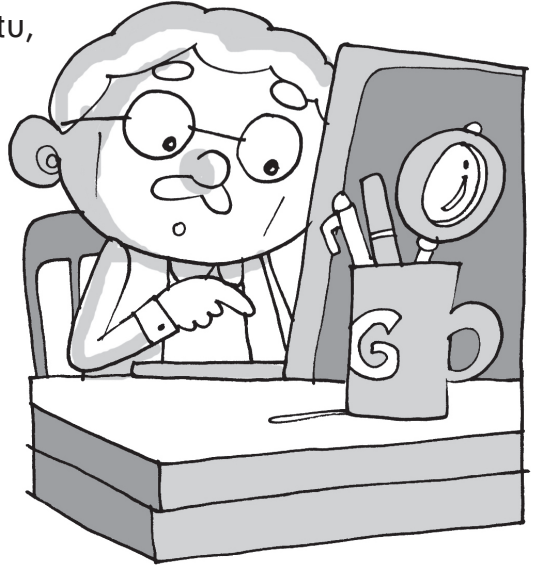
MUCİZEVİ ÖRTÜ TOPRAK

Sevgili bilimsever, başarıya susamış, içi kıpır kıpır, yüreği ağzına kadar sevgi dolu gençler...

Daha yazacak çok şey var aslında ama daha fazlasını şimdi buraya yazarsam, bir sonraki hitap ediş şeklimi epeyce düşünmem gerekecek! O yüzden kısa tutuyorum giriş cümlemi.

Sevgili macera sever, kötülerin düşmanı, iyilerin ve kitapların dostu, biricik yol arkadaşlarım!

Çok da kısa olduğu söylenemez ya bu girişin... Formülü tekrar gözden geçirmeliyim.

Her şeyi bilen ben, GOGUL Amca'nız, yaşılanıyor galiba çocuklar!

Her neyse, bir önceki serüvenimizde dünyanın 3/4'ünü oluşturan, yaşam kaynağımız olan suyu derinlemesine incelemiştik.

Öyle ki az kalsın o karanlık derinliklerde kalıp bir daha hiç çıkmayacağımızı bile düşünmüştüm!

Biraz daha kalsak mavi balinalara yem, turuncu somon balıklarına arkadaş bile olabilirdik! Hatta palyaço balığı teklif etmedi değil:

– Uzun zamandır bizimlesin. Artık sen de su altı âleminin bir bireyi sayılırsın. Öyle çok alıştık ki birbirimize... Sana, **Su Altı Mahallesi, Dalançık-maz Sokak, Batıkgemi Apartmanı, 3. kat 10 numaralı odadan** yer bile ayırtırız. Emlakçı Bay Kılıç Balığı arkadaşımıdır, bir yüzgeçte gider konuşur kiralayiveririm.

Düşündüm taşındım. Birazcık da nazlandım! İsrar etmesini bekledim. Neticede alışmıştık birbirimize. Ama “Teklif var, ısrar yok.” deyince kalakaldım öylece!

“Eh, tamam öyleyse bana müsaade.” diyerek vedalaşıp ayrıldım yanlarından.

Az kalsın palyaço balığı beni ikna edecekti! Su altı palyaçosu gibi bir ileri bir geri dolaşacaktım oracıklarda!

Her neyse arkadaşlar, tramvayı atlatıp geldim tekrar aranızda... Tramvay da nereden çıktı? Travma olacak o atlattığım şey!

Kolay olmadı aslında ama... Geçti gitti işte bir kere! Evde dinleniyorum şimdi. **Bolca nane-limon, ıhlamur içiyorum kendime gelmek için.** Nerede limon görsem hemen kapıyorum kilo kilo!

Pazarda, markette, manavda... Hatta benim yüzümden ilçede limon kalmadığını söyledi Manav Osman Amca!

Hatırlarsanız önceki yolculuğumuzda su ile ilgili her şeyi A'dan Z'ye öğrenmiştik.

Şimdi ise, sırada dünyamızın 1/4'ünü oluşturan karalar var. Yani toprak...

Toprakla ilgili her şeyi anlatmaya çalışacağım sizlere. Kim bilir karın, suyun, buzun olduğu gibi; toprağın da başarı kapısını ardına kadar aralayan şifreleri vardır.

Ne dersiniz? Haydi öyleyse düşün peşime!
Aralalım bakalım, şu şifreli bilgileri.

Haaa! Bu arada, unutmadan söylemeliyim ki; bazen en yüksek tepelerde, bazen toprağın derinliklerinde, bazen adalarda, bazen de yarımadalarda bulacağız kendimizi. Ama her zaman olduğu gibi, olduğumuz yere döneceğiz. Elimiz dolu olarak tabii...

Rüya gibi bir yolculuğa hazır olanlar, tırmanış araç gereçlerini yanlarına almayı unutmasınlar!

Çünkü dünyanın en yüksek noktası Everest'e tırmanacağız!

TOPRAK

- Bildiđiniz üzere dñyamızın 3/4'ü sularla, kalan 1/4'i ise karalarla kaplıdır.
- Ancak biz her nereye bakarsak bakalım, gözümüzü nereye çevirsek çevirelim karaları görürüz. Yüksek mi yüksek dağları, geniş mi geniş ovaları, derin mi derin vadileri...
- Bizim görebildiğimiz, gezip dolaşabildiğimiz yerler hep karalardır. Sanırsanız ki, karalar denizlerden daha çok alan kaplıyor gezegenimizde...
Hâlbuki durum tam tersidir. Tabii **Okyanusya** Kitası'nda ya da boğaz manzaralı bir semtte yaşamıyorsanız...

Bir önceki yolculukta suyu A'dan Z'ye öğrendik. Derinlemesine inceledik. Âdeta **suyu, su gibi içtik!**

Bu kitapta ise;
“TOPRAK” misafir
olacak bize. Ya da
biz ona...

Toprağı mer-
cek altına ala-
cağız, masaya yatı-
racağız! Bakalım nedir,
ne değildir! Ama önce gelin, toprağın kendisin-
den dinleyelim.

BEN KİMİM? ANLATSAM ROMAN OLUR!

Bundan yaklaşık 1000 yıl kadar önceydi...

Soğuk ve karlı o gecede başladı tüm serüve-
nim! Tıpkı gerilim filmi gibiydi ya da duygusal bir
roman... Ne olduysa o “gizemli gece”de oldu
ve bugüne kadar ulaştı bu sırrım!

Şimdi ise sizlerle paylaşmak istiyorum bu
asırlardır süren yolculuğumu.

Ben, henüz **devasa** bir kayacın, minicik bir
zerresiydim. Benim gibi binlerce, milyonlarca ar-
kadaşım vardı. Koca bir aile de diyebilirsiniz.

Sıkı sıkıya bağlanmıştık birbirimize. Taş gibi, kaya gibi... Kimsenin etlisine sütlüsüne karışmadan, mutlu mesut yaşayıp gidiyorduk kendi hâlimizde.

Ta ki "**çat çat**" diye sesler duymaya başladığımız o geceye kadar... Aslında bir gariplik olduğunu çoktandır sezmiyor değildim ya, neyse.

Önce sesler işittik, uzaklardan gelen *acı acı* sesler... Sonra ses yaklaştı, dibimize kadar geldi. Ve canımızı acıtmaya, bizi birbirimizden ayırmaya başladı.

Usul usul ayrıldık...

Binlerce yıllık birliktelik ayrılıyordu her saniye, uzaklaşıyordu birbirinden parçalar hâlinde. Soğuk, karlı buz gibi havada...

Soğuk havaları sevmememin sebebi belki de bu olabilir diye düşünmeden edemiyorum. **Büyük büyük** kütleler hâlinde uzaklaşmıştık ana bloktan. Sonra havalar ısınmaya, mevsimler değişmeye başladı.

Önceleri sevindik, geldi geçti dedik, yeniden kaynaşırız diye düşündük.

Ama o da nesi? Hayal ettiğimizin tam tersi olmasın mı?

Biz; yaklaşacağımızı ve tekrar bütünleşip eskisi gibi yaşayacağımızı sanırken, sıcakların etkisiyle daha da ayrışmaya başladık.

Gündüzleri çok sıcak, geceleri ise bir o kadar soğuktu bu mevsimde. Her gece gündüz geçişinde parça parça döküldük, minik minik kırıldık.

Yağmur da yağmaz mı bütün bu olanların üstüne! En kötü senaryo bu dedim içimden. ‘Yağmur...’

Bizi aldı kilometrelerce uzaklara taşıdı bulunduğumuz yerden. Her birimiz bir yerlere dağılmıştık. Asla birbirimize kavuşamayacaktık! Sarılamayacaktık eskisi gibi, dertleşemeyecektik!

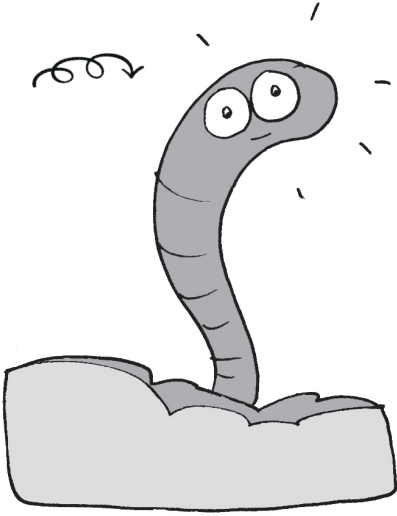
Galiba filmin sonu geliyordu artık! Ama bitmedi yaşadıklarımız, beterin beteri varmış!

Evet, rüzgâr. Kuvvetli bir rüzgâr geldi, her şeyi yerinden etti.

Tutduğum ağaçları yıktı geçti. Ben de bu yıkılmış ağaçlardan birine tutunmuş, daha ne maceralar yaşayacağımı düşünürken, bir fırtına çıkageldi ve beni olduğum yerden alıp şimdiki bulunduğum yere getirdi. Görüp yaşadıklarımı bunlardan ibaret sanıyorsanız yanılıyorsunuz!

Daha bitmedi maceralarım! Eee, dile kolay **tamı tamına koskoca 1000 sene!** Bir çırpıda geçer mi sanıyorsunuz?

Yağan yağmurlarla ıslandık, güneşle ısındık, karla üşüdük... Etraftaki büyük kayalardan her gün irili ufaklı çakıllar kopup geliyordu yanımıza.

Mevsimler gün gibi geçip giderken, biz hâlâ uflanmaya devam ediyorduk. Derken içimizde bir

hareketlenme başladı! Bakteri denilen minicik canlılar üremeye, solucanlar kırmıldamaya başladı.

İçimdeki burukluk, yerini heyecana bırakıyordu. Bu minik canlılarla kaynaşmaya başlıyorduk! **Yavaş yavaş** ısındık birbirimize... Onlar hareket ettikçe ben de canlanıyor gibi hissediyordum kendimi! Yeni arkadaşlar edinmiştik artık hepimiz. Ama bu seferkiler, birazcık “kıpır kıpır”dı.

Hiç yerlerinde durmuyordu! Artık çalışan, öğüten, üreten koskoca bir fabrika gibiydik.